

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/161/2023
Identifikačné číslo spisu:	6120374918
Dátum vydania rozhodnutia:	28.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6120374918.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Eriky Zajacovej v spore žalobkyne Mgr. F. O.M., nar. XX. I. XXXX, Y. M., B. O.. XXXX/XX, zastúpená JUDr. Samuelom Baránikom, advokátom, so sídlom Bratislava, Podjavorinskej 7, proti žalovanému Banskobystrický samosprávny kraj, so sídlom Banská Bystrica, Námestie SNP 23, IČO: 37 828 100, o zaplatenie 4.681 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 7C/10/2020, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. júla 2022 sp. zn. 11Co/50/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č. k. 7C/10/2020-113 zo dňa 13. mája 2021 žalobu zamietol (I. výrok). O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100% v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, o určení výšky náhrady trov konania žalovaného (II. výrok).

1.1. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 4.681 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z uvedenej sumy od 04. 09. 2020 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania titulom náhrady za zákonné vecné bremeno, ktoré vzniklo podľa zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obec a vyššie územné celky a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 66/2009 Z. z.“). Z článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, z ustanovení zákona č. 66/2009 Z. z., ustanoveniach § 563 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a rozhodnutí odvolacích súdov vyvodila, že nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a za primeranú náhradu; ide o dočasnosť takéhoto vecného bremena a je na mieste požadovať od žalovaného náhradu za obdobie, v ktorom vecné bremeno reálne existovalo. Nejde o jednorazovú odplatu za vecné bremeno, ale za odplatu za obdobie, resp. obdobia, pokiaľ vecné bremeno trvá. Takáto náhrada je uplatnená aj opakovane. Súd prvej inštancie pod sp. zn.

28Up/1739/2020 vydal platobný rozkaz, proti ktorému žalovaný podal odpor a žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalovaný nerozporoval podstatné skutkové okolnosti, avšak nesúhlasil s názorom žalobkyne, že je na mieste požadovať za vecné bremeno opakovanú náhradu. S ohľadom na charakter vecného práva in rem bolo podľa jeho názoru na mieste, že po vzniku veci vecného bremena si mohol uplatniť zo strany vlastníka jednorazovú náhradu. Vzniesol aj námietku premlčania tvrdiac, že požadovaná náhrada je právom, ktoré sa premlčuje a pokiaľ o ňu dotknutý vlastník nepožiada v zákonom definovanej premlčacej lehote v účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., a teda do 01. 07. 2012, toto právo sa premlčí. Na podporu svojich tvrdení rovnako poukázal na niektoré rozhodnutia odvolacích súdov.

1.2. Po zrušení platobného rozkazu okresný súd vec prejednal na pojednávaní, za prítomnosti oboch strán sporu, aplikoval ustanovenia článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, § 1 ods. 1, § 2 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 66/2009 Z. z.; aplikoval tiež ustanovenia § 100 ods. 1, § 101, § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka; pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

1.3. Z podanej žaloby okresný súd vyvodil, že predmetom sporu bol nárok žalobkyne na zaplatenie odplaty titulom vecného bremena, ktoré žalovanému vzniklo k pozemku vo vlastníctve žalobkyne, a to zo zákona č. 66/2009 Z. z.. Žalobkyňa si nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnila vo výške 4.681 eur za obdobie od 28. 04. 2018 do 27. 04. 2020; vychádzala pri určení výšky žalovanej sumy zo znaleckého posudku č. 25/2013, vypracovaného Ing. U. B., znalkyňou. Nebolo sporné, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti zapísanej Okresným úradom v Banskej Bystrici, katastrálny odbor, na LV č. XXX pre k. ú. F., ako pozemok parcela KN „C“ č. 701/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1644 m² a že na uvedenom pozemku viazne zákonné vecné bremeno v prospech žalovaného v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z.. Za nesporné okresný súd považoval, že žalovaný je vlastníkom cesty III. triedy č. III/06633, ktorá je postavená práve na pozemku vo vlastníctve žalobkyne, a to v úseku od križovatky cesty I/66 po križovatku s cestou III/06634, a teda že žalovaný užíva pozemok žalobkyne na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona č. 66/2009 Z. z.. Spornou v konaní bola otázka, či odplata za vecné bremeno, ktoré vzniklo podľa zákona č. 66/2009 Z. z. je jednorazového charakteru, ako tvrdil žalovaný, alebo ide o odplatu za časové obdobie existencie vecného bremena, ako tvrdila žalobkyňa.

1.4. Okresný súd poukázal na účel zákona č. 66/2009 Z. z.; zdôraznil, že zákonom č. 66/2009 Z. z. vznikol odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti (01. 07. 2009) k pozemku vo výlučnom vlastníctve žalobkyne, právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie tohto pozemku v celom rozsahu v prospech žalovaného, ako oprávneného z vecného bremena. Žalobkyni tak vznikla povinnosť strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, čím bolo obmedzené jej vlastnícke právo. Okresný súd konštatoval, že v rámci ústavnej ochrany vlastníckeho práva je nútené obmedzenie vlastníckeho práva možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, na základe zákona a za primeranú náhradu (článok 20 ods. 4 Ústavy SR). V zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. vzniklo žalobkyni právo na zámenu tohto pozemku za pozemok náhradný, v primeranej výmere, bonite a rovnakého druhu ako bol pôvodný pozemok pred zastavaním, v katastrálnych územiach obce, ktorý jej môže zámennou zmluvou poskytnúť žalovaný. Ak jej ho neposkytne, vlastnícke vzťahy sa usporiadajú v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (ďalej len „zákon č. 330/1991 Zb.“). Na základe uvedeného okresný súd konštatoval, že priamo zákon uvádza akým spôsobom sa vlastnícke vzťahy vysporiadajú tak, aby vlastník pozemku zastavaného stavbou nadobudol namiesto tohto pozemku vlastníctvo k inému pozemku a zároveň zákon neurčuje lehotu, v ktorej obec či územný celok môže vlastníčkovi pozemku poskytnúť náhradný pozemok, ani lehotu, v rámci ktorej má dôjsť k pozemkovým úpravám.

1.5. Súd prvej inštancie poukázal na argumentáciu žalobkyne a žalovaného; žalobkyňa argumentovala tým, že jej nárok na odplatu náhrady za vecné bremeno nie je jednorazový, ale má charakter opakovanej, resp. trvajúcej náhrady. Žalovaný má právo držať a užívať jej pozemok až do, resp. najneskôr do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území; uvedený zákon nedáva vlastníčkovi pozemku možnosť domáhať sa usporiadania vlastníckych vzťahov k jej vlastnému pozemku; toto usporiadanie ponecháva výlučne na vôli vlastníka stavby. Ak žalobkyňa ako vlastníčka pozemku je nútená po vopred neurčiteľnú dobu trpieť užívanie pozemku v jej vlastníctve zo strany žalovaného titulom vecného bremena, má aj právo na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva na vopred

neurčiteľnú, nie však trvalú dobu. Vzhľadom na dočasný charakter vecného bremena, nemožno určiť dobu jeho trvania, a teda ani hodnotu odplaty; dĺžka trvania vecného bremena závisí najmä od aktivity žalovaného. Žalobkyňa argumentovala, že výšku konečnej odplaty je možné určiť na základe skutočného užívania pozemku, a teda až momentom usporiadania vlastníctva zákonným spôsobom. Vlastníkovi sa má v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. platiť kompenzácia po dobu obmedzenia vlastníctva, resp. do vysporiadania vzťahov, nakoľko po túto dobu nemôže užívať pozemok a užíva ho žalovaný. V porovnaní s tým žalovaný tvrdil, že žalobkyňa ako vlastníčka pozemku má voči nemu nárok iba na jednorazovú náhradu z dôvodu, že ak zákon č. 66/2009 Z. z. formu náhrady za zákonom zriadené vecné bremeno nedefinoval, platí, že ide o jednorazovú náhradu. Inštitút jednorazového vecného bremena sa uplatňuje vždy pri trvalo zaťažených nehnuteľnostiach, obdobne ako je to podľa zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“). Žalovaný poukázal na stret práv žalobkyne vyplývajúcich jej z vlastníckeho práva so zákazom zneužitia vlastníckeho práva žalobkyňou, ktorá v rozpore s verejným záujmom opakovane žiada odplatu za vecné bremeno, ktorú jej žalovaný vypláca z verejných zdrojov. Zákonodarca nemal za cieľ zákonom č. 66/2009 Z. z. verejnú správu zaťažiť opakovanými náhradami, ale uplatniť si zo strany vlastníka dotknutého pozemku jednorazovú náhradu. Poukázal na niektoré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, najmä na aktuálny rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30. 11. 2020, v zmysle ktorého je náhrada za zriadenie vecného bremena náhradou jednorazovou.

1.6. Posúdiac argumentáciu strán sporu dospel okresný súd k záveru, že výška odplaty žalobkyne za zriadené vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. má formu jednorazovej náhrady, pričom vlastníci takto zaťažených pozemkov mali právo uplatniť si náhradu za vecné bremeno vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote podľa § 101 Občianskeho zákonníka, ktorá začala plynúť od nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. (01. 09. 2009) a ktorá uplynula dňa 01. 09. 2012. Z výkladu ustanovení zákona č. 66/2009 Z. z. nevyplyva záver, že by výška odplaty v takomto prípade bola opakovaná; súd finančnú náhradu za vznik vecného bremena považoval za jednorazovú a nie za náhradu, ktorá by mala charakter opakujúceho sa plnenia.

1.7. Z uvedeného okresný súd ustálil, že v prejednávanej veci ide o zákonné vecné bremeno in rem, ktoré sa vzťahuje na každého vlastníka zaťaženého pozemku; odplata za vecné bremeno je Občianskym zákonníkom v zásade stanovená ako jednorazová a nie ako opakujúce sa plnenie. Zákonné vecné bremeno sa zriaďuje za náhradu, ktorá patrí vlastníkovi pozemku a ktorej výška zodpovedá rozsahu obmedzenia vlastníckeho práva k pozemku. Táto je vo všeobecnosti jednorazová. Pri vecnom bremene in rem ani nemožno dospieť k záveru, že by mal pri zmene vlastníka pozemku každý ďalší vlastník takéhoto pozemku právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva. Analogicky tak treba postupovať aj v prípade, ak sa vlastník pozemku nezmení. Nezmenenému vlastníkovi ani v priebehu desiatok rokov nepatrí právo na stále ďalšiu - opakovanú náhradu za obmedzenie jeho vlastníckeho práva vecným bremenom. Právo na náhradu za vecné bremeno sa premlčuje, a to vo všeobecnej 3 - ročnej premlčacej lehote; tento nárok je len jeden a má ho ten vlastník zaťaženého pozemku, ktorý nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena, a teda ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z.. Výkladom ustanovení zákona č. 66/2009 Z. z. nemožno dospieť k záveru, že by výška odplaty bola opakovaná, nakoľko by tak išlo v podstate svojim obsahom o istú formu nájomného vzťahu za užívanie pozemku a nie o náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zriadením vecného bremena. Okresný súd sa tak priklonil k tvrdeniam žalovaného, že navodenie stavu tvrdeného žalobkyňou nebolo úmyslom zákonodarcu pri tvorbe zákona č. 66/2009 Z. z.; v podstate išlo o legalizáciu existujúceho stavu vlastníctva pozemkov súkromnými osobami a verejnoprospešných stavieb na nich postavených štátom. Uvedené konštatoval vo svojom rozsudku Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. 3Cdo/49/2014 a uvedený záver považoval za ústavne udržateľný aj Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. IV.ÚS 227/2012. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal aj na aktuálnu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a závery vyplývajúce z rozsudku sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30. 11. 2020; poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 539/2020 zo dňa 28. 10. 2020.

1.8. Vzhľadom k vyššie uvedenej argumentácii okresný súd považoval žalobu za nedôvodnú, a preto ju v celom rozsahu zamietol. Z dôvodov, pre ktoré žalobu zamietol, nepovažoval za potrebné zaoberať sa výškou uplatneného nároku žalobkyne a vykonať dôkaz navrhnutý žalovaným, a to novým znaleckým dokazovaním k výške uplatneného nároku. Nezaoberal sa ani žalovaný vznesenou námietkou premlčania na opakovanú náhradu za vecné bremeno, nakoľko považoval za nedôvodný už právny

základ uplatneného nároku.

1.9. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP; prihliadol na zásadu úspechu v spore a plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 28. júla 2022 sp. zn. 11Co/50/2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (I. výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v rozsahu 100%, ktoré mu je žalobkyňa povinná zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške (II. výrok).

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, po preskúmaní všetkých podstatných odvolacích námietok žalobkyne ako aj predchádzajúceho konania spolu s napadnutým rozhodnutím súdu a konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 CSP). Rozsudok súdu prvej inštancie je riadne a v súlade so zákonom odôvodnený, je z neho zrejmé, akými úvahami a právnymi názormi sa súd prvej inštancie riadil pri svojom rozhodovaní, je preskúmateľný a zrozumiteľný. Odvolací súd sa stotožnil v celom rozsahu s právnymi závermi a argumentáciou súdu prvej inštancie tak, ako sa premietla do napadnutého rozhodnutia. S námietkami odvolateľky uvedenými v podanom odvolaní sa v podstatnom rozsahu vysporiadal už súd prvej inštancie; okresný súd svoje závery oprel o rozhodovaciu prax vyšších súdnych inštancií a dal odpoveď na podstatnú právnu otázku nastolenú stranami sporu, a to či odpata za vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z. z. je stanovená ako jednorazová alebo je vo forme opakovaného plnenia a jednotlivé časové obdobia.

2.2. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplata náhrady za vecné bremeno za obdobie od 28. 4. 2018 do 27. 4. 2020; poukázala na to, že takúto náhradu úspešne uplatnila už v konaní vedenom pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 8C/98/2009 a následne za iné obdobie aj v konaní vedenom pod sp. zn. 13Ro/273/2014; skutkovo žalobu odôvodnila tým, že je výlučnou vlastníčkou pozemku vedenom na LV č. XXX pre k. ú. F., ako parcela registra „C“ č. 701/2 - zastavené plochy a nádvorja o výmere 1.644 m²; pozemok žalobkyne je zastavaný stavbou vo vlastníctve žalovaného - cestnou komunikáciou. Tvrdila, že vecné bremeno v prospech žalovaného vzniklo na základe zákona č. 66/2009 Z. z.. Tieto skutkové okolnosti medzi stranami sporu sporné neboli. Spornou otázkou bolo, či žalobkyni ako vlastníčke pozemku patrí za zákonné vecné bremeno náhrada opakovaná (ako tvrdila žalobkyňa), resp. náhrada jednorazová (ako tvrdil žalovaný).

2.3. Na uvedenú otázku v právnej praxi a v právnej teórii v minulosti neboli dané jednoznačné odpovede; časť súdnych rozhodnutí sa prikláňala k názoru, že vlastníčkovi pozemku patrí náhrada vo forme opakujúceho sa plnenia; naopak iné rozhodnutia zastávali názor, že vlastníčkovi pozemku patrí náhrada vo forme jednorazového plnenia. Súd prvej inštancie poukázal v rámci odôvodnenia svojho rozsudku na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30. 11. 2020, v zmysle ktorého je náhrada za zriadenie vecného bremena náhradou jednorazovou; uvedený záver okresného súdu namietla odvolateľka tvrdením, že uvedené uznesenie nemá precedenčnú záväznosť, nie je judikátom a neprebehol predpísaný postup na to, aby sa z bežného rozhodnutia dovolacieho súdu stal judikát. Uvedené rozhodnutie považovala odvolateľka za názorovo ojedinelé. K uvedenému odvolací súd uviedol, že uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30. 11. 2020 nemožno považovať za ojedinelé; najvyšší súd aj v ďalšom (neskoršom) rozhodnutí v právne a skutkovo obdobnej veci zotrval na právnom závere, že vlastníčkovi pozemku patrí náhrada vo forme jednorazového plnenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cdo/175/2019 posudzoval dôvodnosť podaného dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/157/2018 zo dňa 5. júna 2019, v ktorom krajský súd vyslovil názor, že je rozdiel medzi právnou úpravou vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. a zákona č. 182/1993 Z. z.; odvolací súd z ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. vyvodil dočasnúnosť tohto zákonom vzniknutého vecného bremena; nepovažoval vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. za definitívne riešenie. Na rozdiel od ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z., z ktorého odvolací súd vyvodil, že v ňom nie je trvanie vecného

bremena žiadnym spôsobom obmedzené a preto je trvalým a konečným riešením usporiadania majetkoprávných vzťahov vlastníka bytov a nebytových priestorov k pozemku pod touto stavbou, vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z. z. je iba dočasným riešením, a to do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území. Odvolací súd tak ustálil, že ak vlastníkovi pozemku užívaného vlastníkom stavby podľa zákona č. 66/2009 Z. z. vznikne právo na náhradu za zákonom zriadené vecné bremeno, patrí mu náhrada za nútené obmedzenie vlastníckeho práva aj opakovane, za určitý časový úsek, a to až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným v ustanovení § 2 a § 3 zákona č. 66/2009 Z. z. a že tento nárok sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej lehote. Výslovený názor odvolacieho súdu (že vlastníkovi pozemku patrí náhrada za nútené obmedzenie vlastníckeho práva aj opakovane, a to až do usporiadania vlastníckych vzťahov) považoval dovolací súd za nesprávny. Reagujúc na dovoláciu otázku, či náhrada za vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. má byť vo forme opakujúceho sa alebo jednorazového plnenia dovolací súd uzavrel, že odvolací súd sa svojim záverom odklonil od v čase rozhodnutia existujúcej ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uvedeným záverom najvyšší súd ustálil existenciu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, podľa ktorej náhrada za vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z. z. má byť vo forme jednorazového plnenia.

2.4. K uvedenému najvyšší súd v uznesení sp. zn. 5Cdo/175/2019 zo dňa 17. apríla 2022 poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/26/2014 a 3Cdo/49/2014; citoval z uznesenia sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30. novembra 2020, v ktorom uviedol nasledovnú argumentáciu: „Ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z.. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t. j. ide o obmedzenie vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/49/2014 konštatoval, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Podstatu predmetného názoru považoval za „ústavne udržateľnú“ aj ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 227/2012“. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/175/2019 doplnil, že vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z. z. treba pokladať vzhľadom na konštrukciu § 2 ods. 1, 2 za nútené obmedzenie vlastníkov síce na dlhý, ale zo zákona vopred určiteľný čas a jednorazová náhrada zohľadňuje povahu a dĺžku trvania núteného obmedzenia vlastníka pozemku pri ustálení výšky tejto náhrady. Z napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a dôvodov, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie, vyplýva, že okresný súd nevidel dôvod na odklon od názoru vysloveného dovolacím súdom v skutkovo a právne obdobnej veci; dôvod na odklon nevidel ani odvolací súd.

2.5. Argumentáciu v prospech opakovanej náhrady za vecné bremeno zriadené na základe zákona č. 66/2009 Z. z. videla odvolateľka predovšetkým v tom, že jednorazová náhrada by samosprávy nenútila riešiť majetkové vysporiadanie postupom podľa zákona č. 66/2009 Z. z. a zároveň zákon č. 66/2009 Z. z. nedáva vlastníkom pozemkov inú možnosť, ako sa domáhať usporiadania stavieb na ich pozemkoch; riešenie takejto situácie ponecháva na zodpovednosti vlastníka stavieb. K uvedenému odvolací súd uviedol, že zákon č. 66/2009 Z. z. dáva možnosť a spôsob, akým usporiadať vzťahy k pozemkom, na ktorých sú postavené stavby, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky; lehotu na takýto postup však neustanovuje. Ide však o zo zákona určiteľný čas a aj v zmysle už vyššie citovaných záverov najvyššieho súdu vyplýva, že jednorazová náhrada má zohľadňovať aj dĺžku núteného obmedzenia vlastníka pozemku pri ustálení výšky tejto náhrady. Skutočnosť, že postup vlastníkov

stavieb nie je súladný s požiadavkami vlastníkov pozemkov, na ktorých sú tieto stavby postavené, nemá za následok zmenu formy náhrady z jednorazovej na opakovanú. Podstatné je, aká forma náhrady vyplýva zo zákona a nie to, či, kedy a akým spôsobom oprávnený z vecného bremena využije možnosť usporiadania majetkových vzťahov k pozemku pod stavbou. Ak odvolateľka tvrdila, že zákonodarcu za obdobné riešenie považoval nájomný vzťah, čo má vyplývať z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. odvolací súd má zato, že citovanému ustanoveniu žalobkyňa pripisuje význam, ktorý nemá. Vecné bremeno zriadené zákonom je núteným obmedzením vlastníckeho práva vlastníka pozemku; naproti tomu nájomný vzťah vzniká na základe právneho úkonu vychádzajúceho zo zmluvnej voľnosti. Právnej konštrukcii odvolateľky by zodpovedala zákonná formulácia „vo výške obvyklého nájomného“, táto v ustanoveniach zákona č. 66/2009 Z. z. absentuje. Iba formulácia „ak nemá vlastník stavby k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo“ argumentácii odvolateľky nenasvedčuje, predovšetkým z dôvodu iného charakteru právnych inštitútov nájomnej zmluvy a vecného bremena; vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. vzniká iba v prípade, že iný právny vzťah medzi sebou vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby nemajú. Z uvedeného nemožno vyvodiť, že zákonom zriadené vecné bremeno by malo byť obdobou nájomného vzťahu, najmä keď z vyššie uvedenej argumentácie jednoznačne vyplýva, že právo na náhradu má ten vlastník pozemku, ktorý je vlastníkom v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z.; v tomto smere najvyšší súd ustálil, že je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno.

2.6. Odvolateľka namietala porušenie práva na spravodlivý proces a tvrdila, že rozhodnutím súdu prvej inštancie došlo k porušeniu právnej istoty vyplývajúcej z práva na spravodlivé súdne konanie. Zdôraznila, že medzi stranami sporu existujú právoplatné rozhodnutia, ktoré vyriešili podstatnú právnu otázku medzi stranami sporu, a teda, že žalobkyni náleží odplata za existujúce vecné bremeno na časovom a nie jednorazovom základe. Svoju argumentáciu oprela o závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/44/2010 z 31. januára 2012, podľa ktorého pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením.

2.7. K argumentácii žalobkyne vo vzťahu k právnej istote odvolací súd uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyni bola poskytnutá odplata za jednotlivé časové obdobia; prvýkrát jej bola priznaná rozhodnutím okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/98/2009 (žalobu podal ako vlastník pozemku jej manžel) za obdobie od 2. 4. 2007 do 27. 4. 2012; platobným rozkazom sp. zn. 13Ro/373/2014 za obdobie od 28. 4. 2012 do 27. 4. 2014; náhradu za obdobie od 28. 4. 2014 do 27. 4. 2016 jej žalovaný uhradil na základe výzvy a náhradu za ďalšie obdobie uplatnila v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 17C/76/2018. Pokiaľ však ide o vyriešenie hmotnoprávnej otázky odvolací súd zdôraznil, že existencia vecného bremena ako základu uplatneného nároku nebola medzi stranami sporná v konaní pred súdom prvej inštancie a nie je sporná ani v odvolacom konaní. V prejednávanej veci uplatnený nárok predstavuje náhradu za vecné bremeno za ďalšie časové obdobie; súd však nerieši otázku platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu uzavretého medzi stranami sporu na základe zmluvnej voľnosti, ale vykladá ustanovenia právneho predpisu - zákona č. 66/2009 Z. z. v otázke, či náhrada za zákonom zriadené vecné bremeno má charakter jednorazovej alebo opakovanej náhrady. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 46/2013-40 zo dňa 3. 9. 2013 vyslovil, že opodstatneným dôvodom odlišného právneho názoru môže byť okrem iného ovplyvnenie praxe nižších súdov judikatúrou najvyššieho súdu alebo ústavného súdu. Z iného rozhodnutia ústavného súdu - uznesenia sp. zn. II. ÚS 527/2021 zo dňa 11. novembra 2021 taktiež vyplýva, že judikatúra všeobecných súdov nie je v čase nemenná a zmenu ustáleného právneho názoru vykonanú v súlade s ustanoveným procesným postupom nemožno vylúčiť. Opačný výklad by nezodpovedal zmyslu a účelu, pre ktorý zákonodarcu zriadil veľký senát. Ak teda dôjde k zmene právneho názoru vysloveného veľkým senátom, nemožno v aplikácii neskoršieho a aktuálneho názoru (v čase rozhodovania senátu o kasačnej sťažnosti) na vec sťažovateľky vzhliadnuť porušenie jej označených práv. Z uvedených dôvodov, ako aj z povahy rozhodnutia veľkého senátu vyplýva, že v prípade prebiehajúceho zjednocovacieho konania je vhodné vyčkať ostatný právny názor, aby bol v prebiehajúcom konaní aplikovaný výsledok aktuálneho uvažovania, keďže vo všeobecnosti platí, že neskorší právny názor nahrádza skorší, má teda pri výklade sporných otázok prednosť. Neuvedenie osobitného odôvodnenia k tejto všeobecne známej základnej zásade procesného práva nemožno hodnotiť ako arbitrárnosť či nespreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

Odvolací súd podporne uviedol aj názory českej právnej praxe, podľa ktorej ustálená judikatúra vrcholných súdov predstavuje vo svojom materiálnom rozmere právnu normu; zmena ustálenej judikatúry v tomto smere neznamená zmenu zákona, znamená však zmenu jeho výkladu a teda aj významu právnej normy. Ak odvolateľka poukazovala na princíp právnej istoty, tento v podmienkach civilného procesu vyplýva z Čl. 2 ods. 2 základných princípov Civilného sporového poriadku, podľa ktorého právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo; podľa ods. 3 ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Princíp právnej istoty nemožno vnímať izolovane iba na vzťah dvoch strán sporu, čo aj za jednotlivé časové obdobia, ale aj v širších súvislostiach, a to v súvislosti s požiadavkou na predvídateľné rozhodnutie všetkých skutkovo a právne obdobných sporov. Argumentácia žalovaného je požiadavkou na taký postup súdu, ktorý by iba z dôvodu prv vyriešenej hmotnoprávnej otázky, rozhodoval v rozpore s aktuálnou judikatúrou vyšších súdnych autorít; uvedený postup by bol ale v rozpore s požiadavkou spravodlivosti, kedy by veci právne a skutkovo totožné medzi inými sporovými stranami, boli rozhodované inak iba z dôvodu, že prv vydané rozhodnutie medzi stranami sporu hmotnoprávnu otázku vyriešilo nesprávne, v rozpore s neskorším výkladom zákonných ustanovení vyššími súdnymi autoritami. Z uvedeného pre odvolací súd vyplynulo, že postupom súdu prvej inštancie k porušeniu právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia nedošlo. Prv vydané rozhodnutia neriešili podstatnú hmotnoprávnu otázku z hľadiska posudzovania platnosti právneho úkonu medzi stranami sporu; otázka spravodlivého riešenia sporu je otázkou výkladu ustanovení zákona č. 66/2009 Z. z.. Ak neskoršia judikatúra vyšších súdnych autorít poskytla iný výklad ustanovení zákona č. 66/2009 Z. z. ako ho vyložil súd v sporoch za predchádzajúce časové obdobia, postupom súdu k porušeniu princípu právnej istoty nedošlo. Dovolací súd pritom záver, že náhradu za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. je potrebné považovať za jednorazovú, považoval za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a práve výklad (ktorého sa domáha žalobkyňa), ktorý by túto náhradu považoval za opakovanú, považoval za odklon od ustálenej rozhodovacej praxe. S prihladením na vyššie uvedené odvolací súd mal za to, že k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces nedošlo a rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ vychádzalo z ustálenej rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít, nie je dôsledkom nesprávneho právneho posúdenia. Reagujúc na vzniknutú situáciu odvolací súd dodal, že jednorazová náhrada za vecné bremeno má zohľadňovať povahu a dĺžku trvania núteného obmedzenia vlastníka pozemku pri ustálení výšky tejto náhrady. Súdna prax dospela k záveru, že nárok na náhradu za vecné bremeno, zriadené zákonom č. 66/2009 Z. z., podlieha premĺčaniu vo všeobecnej zákonnej premĺčacej lehote podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka; v dôsledku nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. premĺčacia lehota začala plynúť dňom 1. 9. 2009 a uplynula dňa 1. 9. 2012. Aj vzhľadom na vznesenú námietku premĺčania žalovaným nevznikol dôvod zaoberať sa otázkou, či výška už poskytnutej náhrady zodpovedá forme jednorazovej náhrady, ak predchádzajúcimi rozhodnutiami bola priznaná náhrada posúdená ako opakovaná; akýkoľvek nárok uplatnený po 1. 9. 2012 (v prejednávanej veci bola žaloba podaná dňa 14. 9. 2020) by bol s prihladením na vyššie uvedené premĺčaný.

2.8. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil, nezistiac z odvolacej argumentácie dôvody pre jeho zmenu (§ 388 CSP) alebo zrušenie (§ 389 CSP). Ako vecne správny odvolací súd potvrdil a výrok o nároku na náhradu trov konania keď súd prvej inštancie správne aplikoval zásadu úspechu vo veci a náhradu trov konania v nadväznosti na zamietnutie žaloby priznal v celom rozsahu žalovanému.

2.9. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Nárok na náhradu trov konania priznal žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný v celom rozsahu, nakoľko odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP nezistil.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnila poukazom na § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolacím dôvodom je v zmysle argumentácie žalobkyne skutočnosť, že súd prvej inštancie, ale aj odvolací súd, založili svoje rozhodnutia na tom, že obsah (hmotnoprávných) práv a povinností vyplývajúcich z existujúceho vecného bremena posúdili odchylne od toho, ako tieto práva a povinnosti boli posúdené (pri totožnom pozemku a totožnom vecnom bremene) predošlé súdne rozhodnutia medzi stranami vydané. Ak by sa aj odvolací súd s takýmto právnym posúdením predošlými rozhodnutiami nestotožnil, tak tieto rozhodnutia sú právoplatné a preto odvolací súd nemôže revidovať ich závery, v opačnom prípade odvolací súd porušuje svojím postupom č. 2 Ústavy SR a zasahuje do stability práv a právnych vzťahov medzi sporovými stranami a porušuje takýmto postupom právo na spravodlivé súdne konanie na strane dovolateľky a právnu istotu. Postup nižších súdov, pri ktorom sa necítili byť viazaní skoršími právoplatnými rozhodnutiami medzi stranami sporu vydanými, ktoré už vyriešili hmotnoprávnu otázku medzi stranami spornú, porušuje právo dovolateľky na spravodlivý súdny proces. Ak teda dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP uvádza ako relevantné právo (dovolateľa) na spravodlivý proces, tak takéto právo je porušené práve tým, ak odvolací súd svojím postupom v konaní nerešpektuje právoplatné rozhodnutia medzi sporovými stranami vydané, závery týchto právoplatných rozhodnutí reviduje a tým destabilizuje už raz ustálené hmotnoprávne otázky medzi sporovými stranami. Uplatnený dovolací dôvod je podľa názoru dovolateľky naplnený aj tým, akým spôsobom sa odvolací súd v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu vyporiadal s odvolacím dôvodom o nerešpektovaní právoplatných rozhodnutí medzi stranami. Odvolací súd totiž v zmysle argumentácie nesprávne zúžil judikátúrou riešenie otázky materiálnej stránky právoplatnosti iba na prípady posúdenia platnosti či neplatnosti právneho úkonu (viď bod 10.2 odôvodnenia), čo boli iba konkrétne skutkové okolnosti daného judikátom riešeného prípadu. Aj keď v súdnom prípade sa neriešila otázka platnosti a neplatnosti právneho úkonu, judikát predsa závery konkrétneho prípadu zovšeobecňuje a vytvára právnu doktrínu, relevantný právny záver aplikovateľný na iné (hoci skutkovo odlišné) konania. Odvolací súd teda naplnil uplatnený dovolací dôvod aj tým, že sa v odôvodnení Rozsudku odvolacieho súdu riadne nevyporiadal s otázkou aplikácie záverov rozhodnutí Ústavného súdu SR č. II. ÚS 349/09 a III. ÚS 678/2014, ako aj judikátu R 40/2013, na náš prípad.

3.2. Záverom žiadala aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojení s rozhodnutím súdu odvolacieho považuje za vecne a právne správne, a preto dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalobkyne ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné v zmysle § 448 CSP zamietnuť.

6. Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) dovolateľka v dovolaní namietala, skutočnosť, že súd prvej inštancie, ale aj odvolací súd, založili svoje rozhodnutia na tom, že obsah (hmotnoprávných) práv a povinností vyplývajúcich z existujúceho vecného bremena posúdili odchylne od toho, ako tieto práva a povinnosti boli posúdené (pri totožnom pozemku a totožnom vecnom bremene) v predošlých súdnych rozhodnutiach medzi stranami vydanými.

7. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne

konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

8. V zmysle ustanovenia § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

9. Podľa ustanovenia § 194 otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť. Ak bolo o otázke podľa odseku 1 rozhodnuté, súd na také rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia.

10. Na základe ustanovenia § 228 CSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

10.1. Z jazykového znenia zákona (§ 228 ods. 1 CSP) výrok právoplatného rozsudku (rovnako aj uznesenia) subjektívne záväzný iba pre strany a ich právnych nástupcov (a v prípade rozšírenej záväznosti pre iné subjekty), de iure je záväzný aj pre súd, ktorý v civilnom procese posudzuje rovnakú otázku súkromnoprávneho charakteru medzi tými subjektmi, pre ktoré je rozsudok záväzný. Súd je v týchto prípadoch viazaný pri posúdení prejudiciálnej otázky skorším rozhodnutím.

11. V súvislosti s predmetnou námietkou dovolateľky, dovolací súd poukazuje na vyššie citované ustanovenie § 194 CSP, v zmysle ktorého prejudicialita v civilnom procese môže byť za určitých zákonom ustanovených okolností založená na tom, že právoplatný (skorší) rozsudok je pre určitý okruh subjektov záväzný. Súd je v prebiehajúcom spore viazaný výrokom právoplatného rozhodnutia súdu, ktorý je záväzný pre všetky strany prebiehajúceho sporu. Záväznosť výroku súdneho rozhodnutia je však potrebné chápať largo sensu. Súдне rozhodnutie je záväzné vo výroku, čím sa na tento účel rozumie skutkové a právne posúdenie procesného nároku súdom. Subjektívna záväznosť právoplatného rozsudku znamená, že ním ustálený súkromnoprávny vzťah nemôže byť v inom spore medzi totožnými stranami vyriešený odlišne (res iudicata). O rovnakú vec ide vtedy, ak v neskoršom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom bolo už v inom konaní právoplatne rozhodnuté a týka sa rovnakého predmetu konania a rovnakých osôb. Záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia spôsobuje tzv. prekážku právoplatne rozhodnutej veci (impedimentum rei iudicatae), čo znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Ide o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady ne bis in idem, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci. V zmysle konštantnej judikatúry ide o prekážku právoplatne rozhodnutej veci i v prípade, ak skutok vymedzený žalobou bol súdom posúdený inak, nesprávne či neúplne (napr. ak súdom bol právny vzťah posúdený ako zmluvný napriek tomu, že išlo o vzťah zo zodpovednosti a pod.).

11.1. Naopak o prekážku právoplatne rozhodnutej veci nejde v prípadoch, ak súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy poňaté do výroku súdneho rozhodnutia, a keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobúda právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci (porovnaj aj rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2MCdo/2/2014 z 30. októbra 2014).

12. Pokiaľ dovolateľka mala za to, že súd prvej inštancie, ale aj odvolací súd, založili svoje rozhodnutia na tom, že obsah (hmotnoprávných) práv a povinností vyplývajúcich z existujúceho vecného bremena posúdili odchyľne od toho, ako tieto práva a povinnosti boli posúdené (pri totožnom pozemku a totožnom vecnom bremene) predošlé súdne rozhodnutia medzi stranami vydané, dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené poukazuje na body 9.6 až 9.8. odvolacieho rozsudku, v ktorých odvolací súd konštatoval nasledovné:

„9.6. Z napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a dôvodov, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie, vyplýva, že okresný súd nevidel dôvod na odklon od názoru vysloveného dovolacím súdom v skutkovo a právne obdobnej veci; dôvod na odklon nevidí ani odvolací súd.

9.7. Argumentáciu v prospech opakovanej náhrady za vecné bremeno zriadené na základe zákona č. 66/2009 Z. z. videla odvolateľka predovšetkým v tom, že jednorazová náhrada by samosprávy nenútila riešiť majetkové vysporiadanie postupom podľa zákona č. 66/2009 Z. z. a zároveň zákon č. 66/2009 Z. z. nedáva vlastníkom pozemkov inú možnosť, ako sa domáhať usporiadania stavieb na ich pozemkoch; riešenie takejto situácie ponecháva na zodpovednosti vlastníka stavieb. K uvedenému odvolací súd uvádza, že zákon č. 66/2009 Z. z. dáva možnosť a spôsob, akým usporiadať vzťahy k pozemkom, na ktorých sú postavené stavby, ktorá prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky; lehotu na takýto postup však neustanovuje. Ide však o zo zákona určiteľný čas a aj v zmysle už vyššie citovaných záverov najvyššieho súdu vyplýva, že jednorazová náhrada má zohľadňovať aj dĺžku núteného obmedzenia vlastníka pozemku pri ustálení výšky tejto náhrady. Skutočnosť, že postup vlastníkov stavieb nie je súladný s požiadavkami vlastníkov pozemkov, na ktorých sú tieto stavby postavené, nemá za následok zmenu formy náhrady z jednorazovej na opakovanú. Podstatné je, aká forma náhrady vyplýva zo zákona a nie to, či, kedy a akým spôsobom oprávnený z vecného bremena využije možnosť usporiadania majetkových vzťahov k pozemku pod stavbou.

9.8. Ak odvolateľka tvrdila, že zákonodarca za obdobné riešenie považoval nájomný vzťah, čo má vyplývať z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. odvolací súd má zato, že citovanému ustanoveniu žalobkyňa pripisuje význam, ktorý nemá. Vecné bremeno zriadené zákonom je núteným obmedzením vlastníckeho práva vlastníka pozemku; naproti tomu nájomný vzťah vzniká na základe právneho úkonu vychádzajúceho zo zmluvnej voľnosti. Právnej konštrukcii odvolateľky by zodpovedala zákonná formulácia „vo výške obvyklého nájomného“, táto v ustanoveniach zákona č. 66/2009 Z. z. absentuje. Iba formulácia „ak nemá vlastník stavby k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo“ argumentácii odvolateľky nenasvedčuje, predovšetkým z dôvodu iného charakteru právnych inštitútov nájomnej zmluvy a vecného bremena; vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. vzniká iba v prípade, že iný právny vzťah medzi sebou vlastníka pozemku a vlastníka stavby nemajú. Z uvedeného nemožno vyvodiť, že zákonom zriadené vecné bremeno by malo byť obdobou nájomného vzťahu, najmä keď z vyššie uvedenej argumentácie jednoznačne vyplýva, že právo na náhradu má ten vlastník pozemku, ktorý je vlastníkom v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z.; v tomto smere najvyšší súd ustálil, že je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno.“

13. Ak mala dovolateľka za to, že v prípade ak sa odvolací súd nestotožní s právnym posúdením uvedeným v predchádzajúcich právoplatných rozhodnutiach a reviduje ich závery, porušuje svojím postupom čl. 2 Ústavy SR, zasahuje do stability práv a právnych vzťahov medzi sporovými stranami, porušuje takýmto postupom právo na spravodlivé súdne konanie na strane dovolateľky a právnu istotu, dovolací súd vzhľadom na vyššie obsiahlo uvedené konštatuje a dáva dovolateľke za pravdu, že nie je prípustné, aby výsledkom posudzovania rovnakého, alebo obdobného skutkového stavu boli diametrálne odlišné rozhodnutia. Pokiaľ ide o iný (nie ten istý) nárok (predmet konania), zásadne platí, že ak v skončenom konaní účastníkov došlo právoplatným súdnym rozsudkom k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento (nový) nárok (neidentický s predmetom skončeného konania) odvodzuje, súd v tomto ďalšom (novom) súdnom konaní pri zodpovedaní predbežnej otázky (ktorá právoplatným súdnym výrokom sa už vyriešila ako vec sama), je týmto vyriešením viazaný. Súd preto nesmie vychádzať z iného záveru ohľadom existencie, resp. neexistencie uloženej povinnosti medzi tými istými

účastníkmi, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté (Rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/44/2010 z 31. januára 2012), avšak o takýto postup odvolacieho súdu v danej prejednávanej veci sa nejedná.

13.1. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolateľke bola poskytnutá odplata za jednotlivé časové obdobia. Prvá bola priznaná rozhodnutím okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/98/2009 za obdobie od 2. 4. 2007 do 27. 4. 2012; platobným rozkazom sp. zn. 13Ro/373/2014 za obdobie od 28. 4. 2012 do 27. 4. 2014; náhradu za obdobie od 28. 4. 2014 do 27. 4. 2016 jej žalovaný uhradil na základe výzvy a náhradu za ďalšie obdobie uplatnila v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 17C/76/2018. V prejednávanej spore si žalobkňa uplatňovala nárok za ďalšie časové obdobie. Dovolací súd stotožňujúc sa právnym záverom odvolacieho súdu, týkajúceho sa neriešenia otázky platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu uzavretého medzi stranami sporu na základe zmluvnej voľnosti, ale iba samotného výkladu ustanovenia právneho predpisu - zákona č. 66/2009 Z. z. v otázke, či náhrada za zákonom zriadené vecné bremeno má charakter jednorazovej alebo opakovanej náhrady, akcentuje na tú skutočnosť, že výrok o splnení povinnosti nemôže mať účinok na prejudiciálne posúdenie (určenie) existencie alebo neexistencie práva, ktoré determinuje výrok o plnení. Výrok o splnení povinnosti tak je prekážkou veci rozsúdenej len voči iným (ďalším) potenciálnym výrokom o splnení povinnosti vyplývajúcej z totožného skutkového základu medzi tými istými subjektami, nie voči neexistujúcemu meritórnemu určeniu determinujúceho práva. Nie je rozumne mysliteľné a nijako logicky vyvoditeľné z výroku o plnení dospieť k neexistujúcemu výroku o určení (a vice versa) - ak právoplatnosť môže nadobudnúť iba výrok rozhodnutia, nie je možné hovoriť o existencii prekážky veci rozsúdenej vo vzťahu k neexistujúcemu výroku. Z výroku, že žalovaný je povinný plniť žalobcovi určitú peňažnú sumu, nie je možné nijako rozumne vyvodiť výrok o platnosti určitého právneho úkonu či (ne)existencii práva. Dovodzovať tieto závery z odôvodnenia rozsudku je rovnako nesprávne, pretože účinky spojené s materiálnou právoplatnosťou môže nadobudnúť iba a výlučne enunciát rozsudku, nie jeho odôvodnenie. Z tohto dôvodu uvedený výrok netvorí prekážku res iudicata a ani nie je takým rozhodnutím, ktorým by bol v dôsledku prejudiciality súd viazaný pri meritórnem alebo prejudiciálnom posudzovaní tejto otázky. Posúdenie predbežnej otázky sa nemôže v žiadnom prípade vyjadriť formou výroku, ale môže sa prejaviť len v spôsobe rozhodnutia o návrhu vo veci samej a možno ho uviesť len v odôvodnení rozhodnutia (R 61/1965). Aby však takéto posúdenie bolo záväzné, otázka, ktorá je predbežnou otázkou v novom ďalšom konaní, musela byť v predchádzajúcom súdnom konaní právoplatne skončenom priamym predmetom sporu a musela byť posúdená vo výroku rozsudku. Právne posúdenie predbežnej otázky v odôvodnení rozhodnutia nemôže predurčovať hmotnoprávny stav pre rozhodnutie, ktoré ešte súdom nebolo vydané, pretože by tým dochádzalo k obmedzeniu subjektívneho hmotného práva žalobcu a jeho výkonu. Súd je teda viazaný iba výrokom rozsudku, nie jeho odôvodnením. Pre súd je záväzné posúdenie predbežnej otázky uskutočnené v inom konaní medzi totožnými účastníkmi, ak ide o otázku riešenu vo výroku rozhodnutia, t. j. otázku, ktorá bola predmetom konania, pričom riešenie ostatných otázok, s ktorými sa súd musel v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadať, nie je pre súd v inej veci záväzné. V zmysle konštantnej judikatúry a riadiac sa zásadami prejudiciality a viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní, ak bola medzi účastníkmi s konečnou platnosťou vyriešená otázka hmotnoprávneho vzťahu, súd v inom (novom) súdnom konaní nemôže posudzovať danú otázku inak, pričom je viazaný iba výrokom rozhodnutia, nie jeho odôvodnením.

13.2. V súhrne uvedené materiálna právoplatnosť sa vzťahuje iba na výrok rozhodnutia pričom odôvodnenie slúži ako prostriedok výkladu výroku, pokiaľ ide o porušenie princípu právnej istoty, je ťažké hovoriť o dôvodnosti takejto argumentácie. Ak mala dovolateľka za to, že postupom nižších súdov, pri ktorom sa necítili byť viazaní skoršími právoplatnými rozhodnutiami medzi stranami sporu vydanými, ktoré už vyriešili hmotnoprávnu otázku medzi stranami spornú, porušili právo dovolateľky na spravodlivý súdny proces, dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že vyriešenie takejto otázky sa neprejavilo záväznej forme, a to vo výroku rozhodnutia. Je potrebné zdôrazniť, že hoci z legitímnych očakávaní v pomere k rozhodnutiam možno správne predpokladať určitú istotu strán konania, že o ich veci bude rozhodnuté obdobne ako vo veci skutkovo a právne podobnej, legitímne očakávania sa nedajú absolutizovať. Nemožno vždy nemennosť legitímne očakávať tam, kde je súdu daná právomoc zaujať nový názor v istej právnej otázke. Judikatúra je živý, v čase a živote spoločnosti sa vyvíjajúci organizmus. Je bežné a často aj žiaduce, keď súdy postupným vyhľadávaním práva naplňujú novým obsahom existujúce pojmy. V čom však možno vidieť skôr prínos ako nedostatok napadnutého

rozhodnutia.

14. Pokiaľ dovolateľka namietala, že odvolací súd nerešpektoval právoplatné rozhodnutia medzi stranami, pričom v zmysle argumentácie nesprávne zúžil judikátúrou riešenú otázku materiálnej stránky právoplatnosti iba na prípady posúdenia platnosti či neplatnosti právneho úkonu (viď bod 10.2 odôvodnenia), pričom sa v rozsudku riadne nevyporiadal s otázkou aplikácie záverov rozhodnutí Ústavného súdu SR č. II. ÚS 349/09 a III. ÚS 678/2014, ako aj judikátu R 40/2013, dovolací súd poukazuje na body 10.1. až 10.6. rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorých konšatoval:

10.1 K argumentácii žalobkyne vo vzťahu k právnej istote odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyni bola poskytnutá odplata za jednotlivé časové obdobia; prvýkrát jej bola priznaná rozhodnutím okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/98/2009 (žalobu podal ako vlastník pozemku jej manžel) za obdobie od 2. 4. 2007 do 27. 4. 2012; platobným rozkazom sp. zn. 13Ro/373/2014 za obdobie od 28. 4. 2012 do 27. 4. 2014; náhradu za obdobie od 28. 4. 2014 do 27. 4. 2016 jej žalovaný uhradil na základe výzvy a náhradu za ďalšie obdobie uplatnila v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 17C/76/2018.

10.2 Pokiaľ však ide vyriešenie hmotnoprávnej otázky odvolací súd zdôrazňuje, že existencia vecného bremena ako základu uplatneného nároku nebola medzi stranami sporná v konaní pred súdom prvej inštancie a nie je sporná ani v odvolacom konaní. V prejednávannej veci uplatnený nárok predstavuje náhradu za vecné bremeno za ďalšie časové obdobie; súd však nerieši otázku platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu uzavretého medzi stranami sporu na základe zmluvnej voľnosti, ale vykladá ustanovenia právneho predpisu - zákona č. 66/2009 Z. z. v otázke, či náhrada za zákonom zriadené vecné bremeno má charakter jednorazovej alebo opakovanej náhrady.

10.3 Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 46/2013-40 zo dňa 3. 9. 2013 vyslovil, že opodstatneným dôvodom odlišného právneho názoru môže byť okrem iného ovplyvnenie praxe nižších súdov judikátúrou najvyššieho súdu alebo ústavného súdu. Z iného rozhodnutia ústavného súdu - uznesenia sp. zn. II. ÚS 527/2021 zo dňa 11. novembra 2021 taktiež vyplýva, že judikatúra všeobecných súdov nie je v čase nemenná a zmenu ustáleného právneho názoru vykonanú v súlade s ustanoveným procesným postupom nemožno vylúčiť. Opačný výklad by nezodpovedal zmyslu a účelu, pre ktorý zákonodarca zriadil veľký senát. Ak teda dôjde k zmene právneho názoru vysloveného veľkým senátom, nemožno v aplikácii neskoršieho a aktuálneho názoru (v čase rozhodovania senátu o kasačnej sťažnosti) na vec sťažovateľky vzhliadnuť porušenie jej označených práv. Z uvedených dôvodov, ako aj z povahy rozhodnutia veľkého senátu vyplýva, že v prípade prebiehajúceho zjednocovacieho konania je vhodné vyčkať ostatný právny názor, aby bol v prebiehajúcom konaní aplikovaný výsledok aktuálneho uváženia, keďže vo všeobecnosti platí, že neskorší právny názor nahrádza skorší, má teda pri výklade sporných otázok prednosť. Neuvedenie osobitného odôvodnenia k tejto všeobecne známej základnej zásade procesného práva nemožno hodnotiť ako arbitrárnosť či nespreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

10.4 Odvolací súd podporne uvádza aj názory českej právnej praxe, podľa ktorej ustálená judikatúra vrcholných súdov predstavuje vo svojom materiálnom rozmere právnú normu; zmena ustálenej judikatúry v tomto smere neznamená zmenu zákona, znamená však zmenu jeho výkladu a teda aj významu právnej normy.

10.5 Ak odvolateľka poukazovala na princíp právnej istoty, tento v podmienkach civilného procesu vyplýva z Čl. 2 ods. 2 základných princípov Civilného sporového poriadku, podľa ktorého právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo; podľa ods. 3 ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Princíp právnej istoty nemožno vnímať izolovane iba na vzťah dvoch strán sporu, čo aj za jednotlivé časové obdobia, ale aj v širších

súvislostiach, a to v súvislosti s požiadavkou na predvídateľné rozhodnutie všetkých skutkovo a právne obdobných sporov. Argumentácia žalovaného je požiadavkou na taký postup súdu, ktorý by iba z dôvodu prv vyriešenej hmotnoprávnej otázky, rozhodoval v rozpore s aktuálnou judikatúrou vyšších súdnych autorít; uvedený postup by bol ale v rozpore s požiadavkou spravodlivosti, kedy by veci právne a skutkovo totožné medzi inými sporovými stranami, boli rozhodované inak iba z dôvodu, že prv vydané rozhodnutie medzi stranami sporu hmotnoprávnou otázkou vyriešilo nesprávne, v rozpore s neskorším výkladom zákonných ustanovení vyššími súdnymi autoritami.

10.6 Z uvedeného pre odvolací súd vyplýva, že postupom súdu prvej inštancie k porušeniu právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia nedošlo. Prv vydané rozhodnutia neriešili podstatnú hmotnoprávnou otázku z hľadiska posudzovania platnosti právneho úkonu medzi stranami sporu; otázka spravodlivého riešenia sporu je otázkou výkladu ustanovení zákona č. 66/2009 Z. z.. Ak neskoršia judikatúra vyšších súdnych autorít poskytla iný výklad ustanovení zákona č. 66/2009 Z. z. ako ho vyložil súd v sporoch za predchádzajúce časové obdobia, postupom súdu k porušeniu princípu právnej istoty nedošlo. Dovolací súd pritom záver, že náhradu za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. je potrebné považovať za jednorazovú, považoval za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a práve výklad (ktorého sa domáha žalobkyňa), ktorý by túto náhradu považoval za opakovanú, považoval za odklon od ustálenej rozhodovacej praxe.

15. Prvostupňové a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Dovolateľ preto nemôže dôvodne a opodstatnene namietať, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnosťnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

16. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že dovolateľkou uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP neexistuje (nie je daný). Z uvedeného dôvodu preto dovolanie žalobkyne podľa ustanovenia § 448 CSP zamietol.

17. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný mal plný úspech vo veci, dovolací súd mu tak priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.